

Obvodný notársky úrad v Novom Meste nad Váhom

Opis na úrovni fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference kode	SK_1570_15124	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný notársky úrad v Novom Meste nad Váhom	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1855 - 1945 (1950)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	12,71 bm (87 úradných kníh, 107 registratúrnych pomôcok, 27 škatúl administratívnych spisov, 4 škatule technickej dokumentácie, 378 kusov máp a atlasov, 11 balíkov matričných spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný notársky úrad v Novom Meste nad Váhom	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Obvodný notársky úrad v Novom Meste nad Váhom pozostával z dvoch obcí: veľkej obce Nového Mesta nad Váhom a menšej obce Mnešice. Vznik notárskeho úradu je možné podľa zachovaných zápisníc obecného zastupiteľstva položiť do roku 1872, v ktorých je zmienka o vyhlásení vzniku notariátu podľa zákonného článku XVIII z roku 1871. Prvým richtárom bol Ján Stanek a od roku 1873 – 1890 zastával túto funkciu Ján Adamica. Po nich nasledoval do roku 1902 Eliáš Bernát a v rokoch 1902 – 1918 Alexander Neubauer. Po voľbách v roku 1919 sa vystriedali vo funkcii starostov Ján Hrušovský (1919 – 1920), Július Tomek (1920 – 1923), Ján Gočár (1923 – 1925), Dezider Strachay (1925 – 1927), Július Tomek (1927 – 1938), Vojtech Travěnc (1938), Jozef Pavlačka (1938 – 1941) a vládny komisár Jozef Žilinčan (1941 – 1944). Údaje	Dejiny správy pôvodcu

		<p>o činnosti obecného úradu v obci Mnešice sa nezachovali a najstaršie informácie poskytujú zápisnice z roku 1901. V tom čase bol starostom obce Michal Hrušovský a v rokoch 1939 – 1941 stál na čele obce Karol Vrba. V posledných štyroch rokoch existencie obvodného notariátu riadil obec Mnešice vládny komisár Ján Košík so sedemčlenným poradným zborom.</p> <p>Administratívna práca oboch obcí bola značne prepojená a to bol jeden z dôvodov návrhu ich zlúčenia po roku 1942, avšak stalo sa tak až v roku 1949 po vytvorení národných výborov.</p> <p>Do roku 1922 bol nadriadeným orgánom notariátu Slúžnovský úrad v Novom Meste nad Váhom a v rokoch 1923 – 1945 Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom. Úrady boli územne začlenené do roku 1922 do Nitrianskej župy, v rokoch 1923 – 1928 do Bratislavskej župy a v rokoch 1940 – 1945 do Trenčianskej župy. Vznikom krajinského zriadenia podliehal obvod notárskeho úradu v rokoch 1928 – 1940 Krajinskému úradu v Bratislave.</p> <p>Po oslobodení v roku 1945 prešla právomoc obecnej samosprávy notárskych úradov v zmysle Košického vládneho programu na miestne národné výbory.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Registratúru notárskeho úradu prevzal Okresný archív v Trenčíne v roku 1954 a dočasne ju umiestnil v budove fary v Novom Meste nad Váhom. Fond obsahoval podľa zápisu 39 balíkov spisov a 78 zväzkov kníh z rokov 1898 – 1944. Po územnej reorganizácii boli archívne fondy z bývalého okresu Nové Mesto nad Váhom prevezené na pracovisko Okresného archívu v Trenčíne na Mierovom námestí č. 46. Zvyšné časti notariátu boli prevzaté v roku 1966 z úradu MNV v Novom Meste nad Váhom v množstve 21 kníh a 2 balíky spisov z rokov 1916 – 1945. Počas revízných prác na evidencii archívnych fondov a zbierok v rokoch 1993 – 1995 boli nájdené ďalšie knihy, registratúrne pomôcky a spisy z rokov 1898 – 1945 (1950) v množstve jeden bežný meter.</p> <p>So spracovávaním písomností obvodného notárskeho úradu – vyradovaním, vystieraním a usporiadaním dokumentov sa začalo v roku 1980. Inventár fondu vyhotovila v roku 1981 Mária Hvoždárová a úvod k inventáru vypracoval Jozef Karlík. Fond meral po spracovaní 10 bm, obsahoval 83 kníh a 27 úložných jednotiek. Vyradilo sa približne 3 bm materiálu. Ďalšie doplnky natoľko sťažovali orientáciu vo fonde, že v roku 1997 sa prišlo k reinventarizácii, ktorú spracovala Martina Zelenayová a v roku 2006 definitívne ukončila Ruth Černá.</p>	Dejiny archívneho fondu

3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Prvý prírastok fondu Obvodného notárskeho úradu v Novom Meste nad Váhom je zaradený pod prírastkovým číslom 46/1954 bez udania celkového množstva bežných metrov. Prírastok obsahoval 39 balíkov spisov z rokov 1898 – 1944, 58 administratívnych protokolov z rokov 1922 – 1944 a 23 zväzkov indexov z rokov 1923 – 1944. Pracovníci archívu dňa 12. 05. 1966 prevzali z MsNV v Novom Meste nad Váhom zvyšné časti fondu v množstve 20 kusov kníh z rokov 1916 – 1945 a 2 balíky spisov z rokov 1931 – 1935, ktorý prírastok nebol zaznačený do zoznamu. Pod prírastkovým číslom 1095/2004 je zaznamenaný prírastok vyčlenený pri revízii fondov v celkovom množstve 1 bm z rokov 1898 – 1945 (1950). Posledný prírastok pod číslom 1226/2008 obsahuje 11 balíkov matričných spisov z rokov 1895 – 1906.</p>	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Najstarším dokumentom Obvodného notárskeho úradu v Novom Meste nad Váhom je registratúrna pomôcka z roku 1855, index k evidencii vydaných svedectiev, v ktorom sú vedené záznamy do roku 1921. Najstaršou evidenčnou knihou je evidencia a zápisník s výkazom pozemkov z roku 1862. Úrad miestnych národných výborov pokračoval vo vedení záznamov niektorých evidencií aj po roku 1945. Najkompletnejšie sú zachované zápisnice obecného zastupiteľstva v Novom Meste nad Váhom. Najstaršia pochádza z roku 1872. Naopak zas veľmi málo správnych kníh sa zachovalo z Mnešíc. Sú to len zápisnice obecného zastupiteľstva, obecnej rady a finančnej komisie z rokov 1901, 1927 – 1934 a 1939. Prezidiálna agenda úradu je zastúpená okrem niektorých chýbajúcich ročníkov spisov od roku 1922 – 1943 a viedli sa k nim prezidiálne protokoly. Pri administratívnych písomnostiach sa jednotlivito objavujú nekompletné ročníky už od roku 1886 a v rokoch 1910 – 1945 sú zachované súvisle. Od roku 1906 sa k nim viedli administratívne protokoly a od roku 1923 aj indexy. Účtovný materiál je zachovaný veľmi torzovito. Najstaršou účtovnou knihou je hlavná účtovná kniha robotníckej podpornej základiny z roku 1905. Pomerne bohatú dokumentáciu tvoria projekty a plány k stavbám a k zavedeniu vodovodu a kanalizácie.</p> <p>Fond Obvodného notárskeho úradu v Novom Meste nad Váhom je k štúdiu dejín obcí, z ktorých pozostáva najcennejším prameňom. Pre poznanie politických a hospodárskych pomerov v Novom Meste nad Váhom sú dôležité zápisnice obecného zastupiteľstva. Prezidiálne spisy obsahujú zväčša údaje, ktoré ilustrujú politickú situáciu na Slovensku počas trvania Prvej ČSR a slovenského štátu. Sú to upozornenia na činnosť politických strán, odpisy komunistických letákov, obežníky zaoberajúce sa maďarskou iredentou</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu

		a pod. Administratívne spisy poskytujú viac konkrétnejších údajov k dejinám Nového Mesta nad Váhom, menej sa však týkajú dejín obce Mnešice. Zápisnice z odborných revízií a trhové výkazy poukazujú na stav obecného hospodárstva. K vývoju školstva slúžia spisy o vzniku a činnosti jednotlivých škôl. Bohato sú zastúpený aj pramenný materiál o činnosti robotníctva. Dôležité sú najmä štatistické výkazy o nezamestnanosti a správy o činnosti politických strán. Z obdobia 2. svetovej vojny sú cenné upozornenia na partizánsku činnosť v novomestskom regióne. Celkový rozsah fondu tvorí 12,71 bm archívnych dokumentov.	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Vyradňovacie práce a hodnotenie prevzatých písomností bolo uskutočnené v roku 1980 a vyradili sa približne 3 bm materiálu. Po spracovaní meral fond 10 bm. Do fondu sa postupne zaraďovali prevzaté aj nájdené úradné knihy a písomnosti. Po reinventarizácii fond meral 11,5 bm.	Vyradňovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Obvodný notársky úrad v Novom Meste nad Váhom je usporiadaný do štyroch skupín podľa diplomatického hľadiska. Prvá časť obsahuje správne a evidenčné knihy, druhú tvoria prezidiálne a administratívne spisy s registratúrnymi pomôckami, v tretej časti je inventarizovaný účtovný materiál a vo štvrtej časti projekty a plány.</p> <p>Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený inventárom v štruktúre:</p> <p>I. Knihy A. Správne B. Evidenčné</p> <p>II. Spisový materiál A. Registratúrne pomôcky B. Spisy a) prezidiálne b) administratívne</p> <p>III. Účtovný materiál IV. Projekty a plány</p> <p>Fond obsahuje 257 inventárnych jednotiek z rokov (1855) 1872 – 1945 (1950), 87 úradných kníh z rokov 1862 – 1945 (1950), 107 registratúrnych pomôcok z rokov 1855 – 1944, 27 škatúľ spisov z rokov 1888 – 1945, 378 ks plánov z rokov 1905 – 1945 a 211</p>	Spôsob usporiadania

		<p>ks projektov z rokov 1914 – 1945. Meria 11,5 bm.</p> <p>Inventárnou jednotkou pri správnych knihách je jeden zväzok. Pri registratúrnych pomôckach (podaciach denníkoch) je inventárnou jednotkou jedna kniha. Pri spisoch prezidiálnych a administratívnych je inventárnou jednotkou jeden ročník. Účtovný materiál, ktorý je zachovaný len vo fragmentoch, je usporiadaný podľa jednotlivých obcí a inventárnu jednotku tvorí účtovný materiál vzniknutý v obci za rok. Inventárnu jednotku pri plánoch a projektoch tvorí ukladacia jednotka.</p> <p>Pre ľahšiu orientáciu v inventári je vypracovaný menný a vecný register s odkazom na inventárne čísla dokumentov.</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský, maďarský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	čiastočne poškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Bratislave, pobočka Trenčín, Ruth Černá: Obvodný notársky úrad v Novom Meste nad Váhom (1855) 1872 – 1945 (1950), inventár, Trenčín 2006, evid. č. 3696	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín	Existencia a umiestnenie

			originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Archívna pomôcka o tom neinformuje.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Pozri 3.4.5. Fond spracovala v roku 2006 Ruth Černá. Opis vyhotovila Mgr. Mária Ďurčová v júni 2017	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	30. 06. 2017	Dátum vyhotovenia opisu